

ЛЮДМИЛА ГЕРМАН

Науковий керівник:

Д.е.н., професор Іващук І. О.

МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ У ВИРІШЕННІ СОЦІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ГЛОБАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Глобальний економічний розвиток не може бути виключно еволюційним, і, як довела практика, потребує дієвих механізмів глобального регулювання, а із врахуванням існуючих соціальних диспропорцій розвитку – й консолідації глобальних інституцій. Прогрес суспільства визначається соціальною згуртованістю відповідно до концепції Е. Дюркгейма, де поділ праці відіграє роль інтегратора окремих елементів (людей, суспільств) у цілісну соціальну систему. Разом з тим, в сучасних умовах такі процеси потребують чіткої координації, яку можуть забезпечити глобальні інституції, функції котрих мають бути поєднанням існуючих методів регулювання на принципах синергії, що дасть змогу встановити баланс між економічними інтересами країни та її соціально-економічними потребами, нормами, звичаями, мораллю та універсалізацією цінностей й культур; розвитком особистості та суспільним розвитком.

Реконфігурація глобальної економічної та політичної архітектури у 21 ст. потребувала розробки нової стратегії розвитку. Організація Об'єднаних Націй стала визнаною об'єднаною для країн платформою щодо вирішення нагальних проблем глобального розвитку людства. У Статуті ООН задекларовано, що основними цілями є: підтримка миру та безпеки у світі через ефективні колективні заходи; розвиток відносин між націями на основі принципів рівності та самовизначення; міжнародне співробітництво щодо вирішення економічних, соціальних та гуманітарних проблем, забезпечення реалізації основних прав та свобод людини; узгодження дій країн для досягнення цих цілей [1]. Основними програмами та фондами ООН, що сприяють вирішенню соціальних проблем глобального економічного розвитку є Програма розвитку ООН (ПРООН), Всесвітня продовольча програма, Фонд ООН в сфері народонаселення, Конференція ООН з торгівлі та розвитку та інші. До спеціалізованих установ ООН, які є окремими організаціями, належать Продовольча і сільсько-господарська організація (ФАО), група Світового банку, Міжнародний валютний фонд, Світова організація охорони здоров'я, Міжнародна організація праці та ін.

ООН перебуває в постійному пошуку нових варіантів розвитку людства. Так, 25 вересня 2015 р. був прийнятий підсумковий документ Саміту ООН «Перетворення нашого світу: Порядок денний в області сталого розвитку на період до 2030 року», задекларувавши 17 цілей в сфері сталого розвитку та 169 завдань для їх досягнення, реалізація яких, у підсумку, повинна забезпечити збалансованість економічного, соціального та екологічного розвитку.[2]

Одне із найважливіших місць в організації діяльності ООН займає Економічна і соціальна рада (ECOSOC), яка є центральною платформою по

розробці та узгодженню рішень щодо сталого розвитку у трьох вимірах – економічному, соціальному, екологічному, зокрема, в межах ECOSOC відбуваються наступні форуми: політичний, форум з співробітництва в цілях розвитку (основними напрямками є сталий розвиток та його фінансування), етап розгляду гуманітарних питань, де розглядаються питання координації гуманітарної діяльності, етап інтеграції, завданням якого збір та поширення інформації про глобальні проблеми, та ін.

Актуальною, незважаючи на певні досягнення Цілей розвитку Тисячоліття, залишається Всесвітня продовольча програма ООН, яка фінансується виключно за рахунок добровільних пожертв урядів, організацій, приватних осіб, і основним завданням її залишається постачання продуктів харчування в ті регіони, де існує гостра їх нестача, впроваджуючи при цьому новітні механізми зменшення кількості осіб, котрі голодують. Так, у березні 2016 р. було запроваджено механізм продовольчих ваучерів для сімей Ємену (за фінансування уряду Великобританії), кожний ваучер розрахований на харчування сім'ї з 6 осіб на місяць. За Всесвітньою продовольчою програмою ООН тільки у 2013 р. була надана допомога 80,9 млн. осіб у 75 країнах світу.[3]

Три основні цілі, які стоять перед ФАО, це: подолання голоду, підтримка продовольчої безпеки; стимулювання економічного і соціального розвитку країн; управління та ефективного використання природних ресурсів.

Міжнародна організація з міграції визнана провідною організацією в сфері міграції, діяльність якої ґрунтується на принципах партнерства, бо питання міграції на сьогодні торкається й соціально-економічного розвитку країн. Так, трудова міграція це забезпечення реалізації фінансових інтересів не лише сімей мігрантів (через систему переказів зароблених коштів), але й національних економік. [4].

Міжнародна організація праці як спеціалізована установа ООН забезпечує формування та реалізацію конвенцій в сфері трудових відносин, та проводить політику забезпечення рівних можливостей для працюючих. МОП дотримується стратегії, що при структурних реформах країни повинні забезпечувати членам суспільства належний рівень соціального захисту.

Група Світового банку залишається тією глобальною інституцією, котра приймає активну участь практично у всіх програмах ООН по глобальному, у т. ч. й економічному, розвитку, працюючи за принципом об'єднання зусиль для сприяння економічного зростання, розширюючи можливості для бідних країн, де значна частка соціально незахищеного населення. Основні цілі Світового банку можна охарактеризувати як стійкість як економічного, так і людського розвитку, соціальної інтеграції та ресурсної політики, ефективність політики заборгованості та бюджетної. Завдяки реалізації проектів Світового банку досягнуто значних результатів у економічному розвитку і соціальній інтеграції країн: створено 2,5 млн. робочих місць завдяки кредитам МФК (IFC) та 100325 місць завдяки Багатосторонній агенції з гарантії інвестицій (MIGA); 123 млн. осіб отримали послуги в сфері охорони здоров'я та 14,5 млн. осіб були охоплені програмами соціального захисту за проектами БМРР/МАР; 3,4 млн. фермерів та 3,5 млн. осіб, що навчаються, отримали допомогу від IFC; 21,8 млн. осіб

отримали доступ до електроенергії, 142 млн. осіб отримали доступ до транспортного сполучення ат 4 осіб. отримали доступ до чистої води через кредити MIGA[5]

Узгодження інтересів усіх учасників багатосторонньої системи глобальної соціальної консолідації неможливе без перегляду функціонального призначення інститутів Бреттон-Вудської системи, розширення формату участі країн, що розвиваються, прозорості діяльності основних інститутів; перегляду практики фінансової підтримки країн, що розвиваються, через механізми допомоги міжнародних організацій; залучення представників громадянського суспільства до діяльності міжнародних організацій та урядів країн. Глобальне партнерство для економічного розвитку на основі соціальної модернізації та прогресу має стати платформою спільного вирішення проблем не лише у площині перемовин, але й реальних дій, а відтак базисом формування матриці соціальної поведінки країн у глобальному економічному просторі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Charter of the United Nations [Electronic Resource]. – Mode of access: <http://www.un.org/en/sections/un-charter/chapter-i/index.html>.*

2. *Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015 (A/70/L.1). Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development [Electronic Resource]. – Mode of access: <https://daccess-ods.un.org/TMP/2789427.04200745.html>.*

3. *70 Years of FAO (1945-2015) [Electronic Resource]. – Mode of access: www.fao.org/3/a-i5142e.pdf.*

4. *Migration and Remittances Factbook 2016. [Electronic Resource]. – Mode of access: <http://siteresources.worldbank.org/INTPROSPECTS/Resources/334934-1199807908806/4549025-1450455807487/Factbookpart1.pdf>.*

5. *The World Bank Annual Report 2015 [Electronic Resource]. – Mode of access: <http://www.worldbank.org/en/about/annual-report>.*

БОГДАНА ГОЛОД

Науковий керівник:

К.е.н., доц. Зварич І. Я.

РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ В АСПЕКТАХ СТВОРЕННЯ ЗВТ З УКРАЇНОЮ

На сьогодні аграрний сектор є одним із бюджетоформуючих та найбільш перспективних у зовнішній торгівлі, тому його розвиток потребує чітко визначених векторів на перспективу. Політика стимулювання розвитку сільських територій у країнах Європейського Союзу забезпечує високі результати в сільськогосподарському виробництві, економічних та соціальних процесах у сільській місцевості, активізації сільського підприємництва.